

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THÚY HẠNH

**CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU LAO ĐỘNG
TẠI THỊ XÃ SÔNG CÔNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Thái Nguyên – 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THÚY HẠNH

**CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU LAO ĐỘNG
TẠI THỊ XÃ SÔNG CÔNG**

**Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. ĐOÀN QUANG THIỆU

Thái Nguyên – 2013

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn “*chuyển dịch cơ cấu lao động tại thị xã Sông Công*” được thực hiện từ tháng 9/2012 đến tháng 7/2013. Luận văn sử dụng những thông tin từ nhiều nguồn khác nhau. Các thông tin này đã được chỉ rõ nguồn gốc, có một số thông tin thu nhập từ điều tra thực tế ở địa phương, số liệu đã được tổng hợp và xử lý.

Tôi xin cam đoan rằng đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Các tài liệu tham khảo có nguồn trích dẫn rõ ràng.

Thái Nguyên, ngày 9 tháng 8 năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Thuý Hạnh

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian thực hiện luận văn, tôi đã nhận được sự quan tâm và giúp đỡ quý báu của nhiều tập thể, cá nhân trong và ngoài trường.

Trước tiên, tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, ban chủ nhiệm khoa Đào tạo Sau đại cùng các thầy cô giáo trong trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh đã tận tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập tại trường.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Đoàn Quang Thiệu – Trưởng khoa Kinh tế Công nghiệp trường Đại học Công nghiệp, người đã tận tình chỉ bảo, giúp đỡ tôi trong thời gian thực hiện luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn các đồng chí lãnh đạo UBND thị xã, các phòng chức năng của thị xã Sông Công tỉnh Thái Nguyên và các hộ nông dân đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình thu thập thông tin để thực hiện luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên ngày 09 tháng 08 năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Thuý Hạnh

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các ký hiệu, chữ viết tắt.....	vi
Danh mục các bảng	vii
Danh mục các biểu đồ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài.....	1
3 Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu	2
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn.....	3
5. Kết cấu của luận văn.....	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU LAO ĐỘNG	4
1.1. Cơ sở lý luận về chuyển dịch cơ cấu lao động	4
1.1.1. Lao động và cơ cấu lao động.....	4
1.1.2. Chuyển dịch cơ cấu lao động	7
1.1.3. Mối quan hệ giữa chuyển dịch cơ cấu kinh tế và chuyển dịch cơ cấu lao động...9	
1.1.4. Nội dung, tiêu chí đánh giá sự chuyển dịch cơ cấu lao động.....	10
1.1.5. Các nhân tố tác động tới quá trình chuyển dịch cơ cấu lao động ngành 12	
1.2. Kinh nghiệm chuyển dịch cơ cấu lao động của một số nước trên thế giới và ở Việt Nam.....	15
1.2.1. Kinh nghiệm của một số nước trên thế giới	15
1.2.2. Kinh nghiệm chuyển dịch cơ cấu lao động tại một số địa phương của Việt Nam.....	18

1.2.3. Bài học rút ra từ kinh nghiệm chuyển dịch cơ cấu lao động trên thế giới và Việt Nam.....	21
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	24
2.1. Các câu hỏi đặt ra mà đề tài cần giải quyết	24
2.2. Phương pháp nghiên cứu	24
2.2.1. Chọn địa điểm nghiên cứu.....	24
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin.....	25
2.2.3. Phương pháp tổng hợp, xử lý số liệu.....	27
2.2.4. Phương pháp phân tích, đánh giá	27
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	29
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu phản ánh quy mô lao động.....	29
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh cơ cấu lao động	31
2.4. Nhóm chỉ tiêu phản ánh chuyển dịch cơ cấu lao động	32
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VỀ LAO ĐỘNG VÀ CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU LAO ĐỘNG TẠI THỊ XÃ SÔNG CÔNG, TỈNH THÁI NGUYÊN..	33
3.1. Đặc điểm thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên.....	33
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên.....	33
3.1.2. Đặc điểm về kinh tế xã hội.....	36
3.2. Thực trạng về chuyển dịch cơ cấu lao động ở thị xã Sông Công.....	46
3.2.1. Thực trạng chung về chuyển dịch cơ cấu lao động ở thị xã Sông Công.....	46
3.2.1.1. Chuyển dịch cơ cấu lao động theo ngành kinh tế.....	46
3.2.1.3. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu lao động trong nội bộ nhóm ngành	48
3.2.2. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu lao động tại các hộ điều tra	54
3.2.2.1. Số lượng và chất lượng lao động.....	54
3.2.2.2. Thực trạng về việc làm	57

3.3. Đánh giá chung.....	65
Chương 4: GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU LAO ĐỘNG PHÙ HỢP PHÁT TRIỂN KINH TẾ – XÃ HỘI Ở THỊ XÃ SÔNG CÔNG	69
4.1. Quan điểm chuyển dịch cơ cấu lao động.....	69
4.1.1. Chuyển dịch cơ cấu lao động phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước	69
4.1.2. Chuyển dịch cơ cấu lao động phải phù hợp với phát triển kinh tế – xã hội của địa phương	70
4.1.3. Chuyển dịch cơ cấu lao động phải theo hướng chất lượng lao động ngày càng cao, đời sống người lao động được nâng lên	70
4.1.4. Chuyển dịch cơ cấu lao động nhằm tăng cường, cải thiện việc làm	71
4.2. Phương hướng, mục tiêu chuyển dịch cơ cấu lao động.....	71
4.2.1. Phương hướng chuyển dịch cơ cấu lao động	71
4.2.2. Mục tiêu chuyển dịch cơ cấu lao động.....	75
4.3. Các giải pháp chủ yếu nhằm chuyển dịch cơ cấu lao động phù hợp phát triển kinh tế xã hội ở thị xã Sông Công.....	77
4.3.1. Giải pháp chung về chuyển dịch cơ cấu lao động đối với các ngành	77
4.3.2. Giải pháp riêng cho từng ngành	82
4.4. Kiến nghị.....	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO	90
PHỤ LỤC	93

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

TT	Ký hiệu	Giải thích
1	GTSX	Giá trị sản xuất
2	DN	Doanh nghiệp
3	CN&XD	Công nghiệp và xây dựng
4	TNBQ	Thu nhập bình quân
5	TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
6	GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
7	GTT	Giá thực tế
8	Bq	Bình quân
9	XDCB	Xây dựng cơ bản

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Số hộ thực tế và sự lựa chọn số hộ điều tra.....	26
Bảng 3.1. Tình hình sử dụng đất của thị xã Sông Công giai đoạn 2010 - 2012.....	34
Bảng 3.2 Kết quả sản xuất các ngành kinh tế của thị xã Sông Công năm 2010 - 2012	40
Bảng 3.3. Mức sống của người dân trong thị xã giai đoạn 2006 - 2012.....	41
Bảng 3.4. Giá trị sản xuất công nghiệp, xây dựng của thị xã Sông Công từ 2006 - 2012.....	42
Bảng 3.5. Giá trị sản xuất nông, lâm và thủy sản của thị xã Sông Công từ 2006 - 2012.....	44
Bảng 3.6. Cơ cấu lao động giữa các ngành kinh tế của thị xã Sông Công giai đoạn 2006 – 2012	46
Bảng 3.7. Số lượng lớp học và lao động được đào tạo nghề	47
Bảng 3.8. Cơ cấu lao động ngành nông nghiệp của thị xã Sông Công giai đoạn năm 2006 – 2012	48
Bảng 3.9. Cơ cấu lao động ngành công nghiệp 2006 - 2012	50
Bảng 3.10. Cơ cấu lao động ngành dịch vụ giai đoạn 2006 - 2012	52
Bảng 3.11. Bảng tổng hợp nhân khẩu tại các hộ điều tra	54
Bảng 3.12. Cơ cấu trình độ chuyên môn của người lao động.....	56
Bảng 3.13. Mối quan hệ giữa nhóm tuổi và nghề nghiệp	57
Bảng 3.14. Mối quan hệ giữa ngành nghề và trình độ học vấn	59
Bảng 3.15. Tỷ lệ thay đổi nghề nghiệp đối với trình độ chuyên môn trong 5 năm 2008-2012.....	61
Bảng 3.16. Bảng tổng hợp phản ánh lý do thay đổi nghề nghiệp trong 5 năm từ 2008 - 2012	61
Bảng 4.1. Chuyển dịch cơ cấu lao động theo trình độ chuyên môn	75
Bảng 4.2. Cơ cấu lao động phân theo ngành kinh tế đến năm 2020	76

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Cơ cấu và biến động giá trị sản xuất ngành công nghiệp & xây dựng	43
Biểu đồ 3.2. Cơ cấu kinh tế ngành trên địa bàn thị xã Sông Công năm 2006 và 2012	46
Biểu đồ 3.3. Chuyển dịch cơ cấu lao động nội bộ ngành nông nghiệp 2006-2012.....	49
Biểu đồ 3.4. Chuyển dịch cơ cấu lao động trong nội bộ ngành công nghiệp giai đoạn năm 2006 - 2012.....	51
Biểu đồ 3.5. Chuyển dịch cơ cấu lao động trong nội bộ ngành dịch vụ giai đoạn 2006 -2012.....	53
Biểu đồ 3.6. Cơ cấu dân số theo nhóm tuổi	55
Biểu đồ 3.7. Cơ cấu trình độ học vấn.....	56
Biểu đồ 3.8. Cơ cấu tính chất thu nhập	60
Biểu đồ 3.9. Tỷ lệ tiếp cận nguồn thông khi xin việc	63